

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Επί σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή των διατάξεων του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που κυρώθηκε με τον ν. 3003/2002 (Α.75)».

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, προσαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού δικαίου προς τις διατάξεις του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, που κυρώθηκε με το ν. 3003/2002. Ειδικότερα:

I. ΜΕΡΟΣ Α'

Περιλαμβάνονται διατάξεις ουσιαστικού ποινικού δικαίου. Μεταξύ άλλων ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Προβλέπεται η εφαρμογή των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ) για τα εγκλήματα που αναφέρονται μεν στον υπό ψήφιση νόμο, πλην όμως δεν αποτελούν αντικείμενο των ειδικότερων ρυθμίσεων αυτού. (άρθρο 1)

2. Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ελληνικών ποινικών νόμων, όσον αφορά σε συγκεκριμένα εγκλήματα που αναφέρονται στις προτεινόμενες ρυθμίσεις. (άρθρο 2)

3. Τα κακουργήματα που αναφέρονται στα άρθρα 7 – 13 του υπό ψήφιση νόμου δεν υπόκεινται σε παραγραφή. (άρθρο 3)

4. Προσδιορίζονται τα πρόσωπα που θεωρούνται ως προστατευόμενα, κατά το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο, και καθορίζεται η έννοια των όρων «στρατιωτικός διοικητής» και «πολιτικός προϊστάμενος». (άρθρο 4)

5.α. Καθορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες αίρεται, καθώς και εκείνες που δεν αίρεται το αξιόποينو συγκεκριμένων πράξεων του υπό ψήφιση νόμου, οι οποίες τελούνται κατόπιν προσταγής από ιεραρχικά ανώτερο, στρατιωτικό ή πολιτικό, πρόσωπο.

β. Προβλέπεται η ευθύνη των στρατιωτικών διοικητών και των πολιτικών προϊσταμένων, που μολονότι έχουν τη δυνατότητα να το πράξουν κατά τα ειδικότερα

οριζόμενα, παραλείπουν να παρεμποδίσουν τους υφιστάμενούς τους από την τέλεση συγκεκριμένων αξιόποινων πράξεων. **(άρθρα 5 και 6)**

6. Προσδιορίζονται αναλυτικά οι πράξεις που συνιστούν το έγκλημα της γενοκτονίας και προβλέπονται οι ποινές [ισόβια και μέχρι δέκα (10) ετών κάθειρξη], που επιβάλλονται, για την τιμώρησή του. **(άρθρο 7)**

7. Προσδιορίζονται, επίσης με αναλυτικό τρόπο, οι αξιόποινες πράξεις που συνιστούν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και καθορίζονται οι ποινές (κάθειρξης) που επιβάλλονται κατά περίπτωση. Μεταξύ άλλων επιβάλλονται οι ποινές: α) ισόβιας κάθειρξης, όταν οι πράξεις αυτές επιφέρουν το θάνατο, β) κάθειρξης τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα (50.000) χιλιάδων ΕΥΡΩ, σε περίπτωση διενέργειας εμπορίου δούλων ή εμπορίας ανθρώπων ή υποδούλωσης καθιονδήποτε τρόπο. **(άρθρο 8)**

8.α. Ρυθμίζονται, με λεπτομερειακό τρόπο, τα θέματα σχετικά με τα εγκλήματα που διαπράττονται στο πλαίσιο διεθνούς ή μη ένοπλης σύρραξης (εγκλήματα πολέμου): i) κατά προσώπων, ii) κατά της ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων, iii) κατά ανθρωπιστικών επιχειρήσεων και εμβλημάτων, iv) με χρήση απαγορευμένων μεθόδων και μέσων διεξαγωγής του πολέμου.

β. Προβλέπονται οι ποινές που επιβάλλονται κατά περίπτωση, για την τιμώρηση των προαναφερόμενων εγκλημάτων, στις οποίες περιλαμβάνονται η ισόβια κάθειρξη, η κάθειρξη τουλάχιστον ή μέχρι δέκα (10) ετών, η πρόσκαιρη κάθειρξη κ.λπ.

(άρθρα 9 – 13)

9.α. Η παράβαση καθήκοντος επιτήρησης υφισταμένου από στρατιωτικό διοικητή ή πολιτικό προϊστάμενο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, εκτός αν οφείλεται σε αμέλεια, οπότε επιβάλλεται η ποινή φυλάκισης μέχρι τριών (3) ετών.

β. Περαιτέρω, η παράλειψη αναγγελίας αμελλητί, από τα προαναφερόμενα πρόσωπα, στην αρμόδια για την έρευνα και δίωξη αρχή, αξιόποινης πράξης που προβλέπεται από τον υπό ψήφιση νόμο και τελέσθηκε από υφιστάμενούς τους, τιμωρείται με φυλάκιση. **(άρθρα 14 και 15)**

II. ΜΕΡΟΣ Β'

Περιλαμβάνονται διατάξεις δικονομικού δικαίου, καθώς και διατάξεις για τη δικαστική συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, όσον αφορά στα θέματα του υπό ψήφιση νόμου. Ειδικότερα:

1. Ορίζεται το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, ως αρμόδιο, για την εκδίκαση των εγκλημάτων του υπό ψήφιση νόμου, ακόμη και για τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα, ανεξάρτητα από τη βαρύτητα των τελευταίων και την ιδιότητα του υπαίτιου. **(άρθρο 16)**

2. Απαγορεύεται η άσκηση νέας ποινικής δίωξης σε βάρος προσώπου που έχει δικαστεί αμετάκλητα από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την ίδια πράξη, ακόμη κι αν δοθεί σ' αυτήν διαφορετικός νομικός χαρακτηρισμός. Σε αντίθετη περίπτωση, η ποινική δίωξη κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω δεδικασμένου. **(άρθρο 17)**

3. Ορίζεται ότι, η προθεσμία παραγραφής άλλων κακουργημάτων, πλην των αναφερομένων στον υπό ψήφιση νόμο, αναστέλλεται για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της παράδοσης του προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο μέχρι την αθώωσή του ή την έκτιση της ποινής που του έχει επιβληθεί. Εν προκειμένω, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, της παρ. 3, του άρθρου 113, του Ποινικού Κώδικα. **(άρθρο 18)**

4.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία διενέργειας των ανακριτικών πράξεων του άρθρου 253^Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η οποία επιτρέπεται για τα κακουργήματα του υπό ψήφιση νόμου, εφόσον συντρέχουν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

β. Ορίζεται ότι, στοιχεία και γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διενέργεια των εν λόγω ανακριτικών πράξεων, χρησιμοποιούνται μόνο για τους λόγους που ορίζει το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, πλην της οριζόμενης εξαίρεσης. **(άρθρο 19)**

5.α. Καθορίζεται η διαδικασία: i) υποβολής και τα κατ' ελάχιστο απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα της αίτησης για την παράδοση εκζητούμενου προσώπου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, ii) σύλληψης του εκζητουμένου, iii) έκδοσης της σχετικής απόφασης.

β. Προβλέπεται ο διορισμός αυτεπαγγέλτως διερμηνέα και συνηγόρου, οσάκις αυτό απαιτείται.

γ. Για την παράδοση εκζητουμένου στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου Συμβουλίου Εφετών. Κατά της εν λόγω οριστικής απόφασης επιτρέπεται η άσκηση έφεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου, είτε από το πρόσωπο του οποίου ζητείται η παράδοση είτε από τον Εισαγγελέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

δ. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθίσταται αρμόδιος για την εκτέλεση της απόφασης του Αρείου Πάγου, περί παράδοσης του εκζητουμένου.

ε. Σε περίπτωση που δεν εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για την παράδοση του εκζητουμένου εντός τριών (3) μηνών από τη σύλληψή του, ο συλληφθείς απολύεται.

(άρθρα 20 – 23)

6.α. Παρέχεται η δυνατότητα στον Εισαγγελέα Εφετών, να διατάσσει, σε επείγουσες περιπτώσεις, την προσωρινή σύλληψη εκζητουμένου, και πριν ακόμη υποβληθεί σχετική αίτηση για παράδοση.

β. Παρέχεται, επίσης, η δυνατότητα προσωρινής παράδοσης συλληφθέντος στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προκειμένου να αναγνωρισθεί η ταυτότητά του, να ληφθεί κατάθεση ή να παρασχεθεί συνδρομή άλλου είδους προς το Δικαστήριο αυτό.

(άρθρο 24 και 25)

7. Καθορίζονται ενδεικτικά τα θέματα, για τα οποία απαιτούνται διαβουλεύσεις με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

(άρθρο 26)

8. Επιτρέπεται, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, η μεταφορά, μέσω του ελληνικού εδάφους, παραδιδόμενου, στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, προσώπου.

(άρθρο 27)

9. Καθορίζεται η διαδικασία υποβολής και περαιτέρω προώθησης των αιτήσεων, από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή τον Εισαγγελέα αυτού, για τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται σε συγκεκριμένα πρόσωπα να είναι παρόντα και να παρέχουν συνδρομή κατά τα οριζόμενα.

(άρθρο 28)

10. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την κλήτευση προσώπων ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η βίαιη προσαγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου και η παράδοσή τους στις αρμόδιες ολλανδικές αρχές, μαρτύρων και πραγματογνωμόνων που καλούνται και δεν εμφανίζονται, αδικαιολόγητα, ενώπιον του Δικαστηρίου.

(άρθρο 29)

11. Οι ελληνικές αρχές χορηγούν πιστοποιητικά ποινικού μητρώου και κάθε άλλη σχετική πληροφορία στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο με τους ίδιους όρους, υπό τους οποίους τα στοιχεία αυτά παρέχονται στις ελληνικές δικαστικές αρχές.

(άρθρο 30)

12. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εκτέλεση ποινών που επιβάλλονται, από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, και ως τόπος εκτέλεσης αυτών ορίζεται η Ελλάδα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων προβλέπονται τα εξής:

α. Στερητικές της ελευθερίας ποινές προσαρμόζονται ως ακολούθως: i) σε ισόχρονη φυλάκιση, αν αυτή δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ii) σε ισόχρονη πρόσκαιρη ή / και ισόβια κάθειρξη, όταν πρόκειται για μεγαλύτερες ποινές. Η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, σε καμία περίπτωση, τα είκοσιπέντε (25) έτη.

β. Χρηματικές ποινές, μέτρα δήμευσης και τυχόν αποζημιώσεις των θυμάτων αναγνωρίζονται από το αρμόδιο δικαστήριο (Τριμελές Εφετείο Αθηνών), που διατάσσει την εκτέλεση αυτών μετά την προσαρμογή τους προς το ελληνικό δίκαιο.

γ. Οι ποινές εκτελούνται σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και πάντοτε υπό την εποπτεία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

δ. Πρόσωπο που καταδικάσθηκε και κρατείται στην Ελλάδα δεν υπόκειται σε δίωξη ή τιμωρία ή έκδοση σε τρίτο Κράτος για συμπεριφορά που έλαβε χώρα πριν

από την παράδοσή του στις Ελληνικές αρχές, εκτός αν αυτή η δίωξη, τιμωρία ή έκδοση έχει εγκριθεί από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, μετά από σχετικό αίτημα της χώρας μας. (άρθρο 31)

13. Η εφαρμογή των προτεινομένων ρυθμίσεων δεν επιτρέπεται να προσβάλλει θεμελιώδη δικαιώματα και αρχές, που αναγνωρίζονται και προστατεύονται από το Σύνταγμα, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα. (άρθρο 32)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

Ενδεχόμενη δαπάνη από την: α) Εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 31 και την ως εκ τούτου τυχόν επιβολή / εκτέλεση ποινών κάθειρξης, κατά τα οριζόμενα.

β) Την κάλυψη των εξόδων που προκύπτουν από: i) το διορισμό διερμηνέα και συνηγόρου, σε περίπτωση σύλληψης εκζητούμενου προσώπου και οσάκις αυτό απαιτείται (άρθρο 21), ii) τη διενέργεια ανακριτικών πράξεων που αιτείται το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ή ο Εισαγγελέας αυτού. (άρθρο 28)

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Τ.Α.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2, του άρθρου 4, του ν. 663/1977 (Ταμείο Νομικών, Ο.Γ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την: α) Μη παραγραφή του κακούργηματος της παρ. 3, του άρθρου 8 και την ως εκ τούτου δυνατότητα επιβολής, σε κάθε περίπτωση, χρηματικής ποινής τουλάχιστον 50.000 ΕΥΡΩ για την τιμωρία του. (άρθρο 3)

β) Επιβολή χρηματικών ποινών και τη μετατροπή, σε χρηματικές, ποινών φυλάκισης, που επιβάλλονται / εκτελούνται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 3, 14, 15 και 31.

17 Ιανουαρίου 2011

Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης